

موضوع مورد بررسی (دستور کار)

- ۱- بررسی و تعیین تکلیف متعهدین ارزی سال ۱۳۹۷ و پس از آن (حسب نامه شماره ۷۵۷۴۱۹ اداره کل صمت استان و جمعی از فعالین اقتصادی)
- ۲- بازنگری در فهرست مواد و محصولات معدنی، صنایع فلزی و غیر فلزی محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی به صورت مواد خام و نیمه خام (موضوع تصویب نامه شماره ۱۳۳۲۹۱۰/ت/۶۰۳۳۴ هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۷ و عوارض صادراتی (موضوع دستورالعمل بند (ز) تبصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۲ به شماره ۶۸۷۶۲/ت/۶۱۳۸۶ هـ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۱)

در بیست و سومین جلسه دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی وضعیت متعهدین ارزی سال ۱۳۹۷ و پس از آن بررسی شد و در خصوص مصوبه هیئت وزیران مبنی بر عوارض صادراتی مواد خام و معدنی، بحث و تبادل نظر گردید.

«علی اکبر لبافی» رئیس این دبیرخانه در ابتدای جلسه با اشاره به اینکه هیات دولت و بانک مرکزی در سال ۱۳۹۷ بخشنامه هایی در خصوص رفع تعهد ارزی صادر کرده اند، اظهار کرد: در اجرای بند ۷ مصوبه شماره ۸۷۳۹/۵۵۳۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲ هیات وزیران صادر کنندگانی که مقصد نهایی کالاهای آنها کشورهای عراق و افغانستان بوده و مبادلات کالایی در بازار چه های مرزی تا اطلاع ثانوی الزامی به اجرای جزء (پ) بند (۱) (فروش ارز به بانک ها و صرافی های مجاز) نداشته اند و از طرفی در بند ۳ بخشنامه شماره ۲۹۹۸۷۴ مورخ ۹۷/۸/۲۷ بانک مرکزی بازگشت ارز حاصل از صادرات صادر کنندگان که مجموع صادرات سالانه آنها تا یک میلیون یورو باشد از فروش ارز در سامانه نیما معاف بوده اند.

وی با بیان اینکه براساس این مصوبات صادر کنندگان به کشور افغانستان و عراق باید اظهارنامه های گمرکی را در سامانه تجارت بارگذاری کنند، افزود: در زمان صدور این بخشنامه، اطلاع رسانی درستی به ذی نفعان صورت نگرفت. واحدهای تولیدی ذی نفع، به دلیل عدم اطلاع رسانی درست و ابهام در متن بخشنامه از بارگذاری اطلاعات در زمان مقرر بازماندند. پس از پایان یافتن مهلت بارگذاری، سامانه تجارت بسته شد. سپس به واحدهای تولیدی مذکور، اعلام گردید که تعهدات ارزی خود را رفع نکردند و واحدهای تولیدی به دلیل رفع تعهد ارزی با مشکلات متعددی روبرو شدند. از جمله اینکه بسیاری از کارت های بازرگانی واحدهای تولیدی مذکور، تعلیق شد و واحدهای مذکور امکان

واردات مواد اولیه و ماشین آلات مورد نیاز را نداشته و دچار مشکلاتی متعددی شدند. در این راستا؛ مکاتبات متعددی توسط دستگاه قضا و اداره کل صمت صورت گرفته اما تاکنون این موضوع رفع نشده است.

برخی واحدهای تولیدی معتبر استان به دلیل عدم ایفای تعهد ارزی امکان صادرات ندارند

سپس «علی اکبر علیزاده قناد»، فعال اقتصادی حوزه صنایع غذایی استان گفت: در شرایط اقتصادی حاکم بر کشور، واحدهای تولیدی باید به توسعه تولید تمرکز کنند اما به دلیل مشکلات حاشیه‌ای، امکان تمرکز در این حوزه را ندارند. امروز بسیاری از واحدهای تولیدی استان به دلیل مشکلات متعدد ناشی از عدم رفع تعهد ارزی، امکان صادرات ندارند. این در حالی است که براساس بخشنامه ابلاغی بانک مرکزی در سال ۹۷، صادرات واحدهای تولیدی به افغانستان و عراق از برگشت ارز معاف هستند و صادرکنندگان از همان سال بر طبق بخشنامه مذکور، فعالیت بازرگانی خود را انجام دادند. این واحدها به دلیل ابهامات موجود در بخشنامه بانک مرکزی و مشکلات متعدد در سامانه تجارت، در بارگذاری اظهارنامه و اسناد خود موفق نبوده‌اند و اکنون دچار مشکلات عدیده‌ای هستند.

چرا واحدهای تولیدی که موفق به بارگذاری اسناد و اظهارنامه‌های گمرکی در سامانه جامع تجارت نشدند، جریمه می‌شوند؟

سپس «مجید گرامی»، نماینده اداره کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی به بخشنامه صادر شده بانک مرکزی در سال ۹۷ در خصوص معافیت تعهد ارزی در صادرات به افغانستان و عراق اشاره و بیان کرد: سامانه جامع تجارت در اواخر سال ۱۴۰۰ در سه نوبت برای بارگذاری اظهارنامه و اسناد گمرکی بازگشایی شد؛ اما اطلاع‌رسانی درستی در این خصوص صورت نگرفت. اما سوال این است که چرا واحدهای تولیدی که موفق به بارگذاری اسناد و اظهارنامه‌های گمرکی در سامانه تجارت نشدند، جریمه می‌شوند؟ پیشنهاد می‌کنم سامانه به مدت یک ماه بازگشایی شود و اطلاع‌رسانی صحیحی در این خصوص صورت گیرد.

گرامی در ادامه به ضرر مالی صادرکنندگان ناشی از رفع تعهد ارزی اشاره و اظهار کرد: واحدهای تولیدی حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد از سود واقعی و خالص خود را برای رفع تعهد ارزی هزینه می‌کنند و بسیاری از واحدهای تولیدی در این شرایط در آستانه ورشکستگی قرار می‌گیرند.

وی اظهار کرد: وزارت صمت مصوبه‌ای خطاب به صادرکنندگان سال ۱۳۹۷ که تاکنون موفق به رفع تعهد ارزی نشده‌اند، صادر کرده است. در این مصوبه، جریمه‌های ۳۵۰ و ۵۵۰ میلیون تومانی برای واحدهای تولیدی در نظر گرفته شده است.

لبافی در ادامه پیشنهاد کرد: شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی با استفاده از ظرفیت نمایندگان مجلس، دستگاه قضا و شورای گفت و گوی مرکز، پیشنهاد بازگشایی مجدد سامانه تجارت برای واحدهای تولیدی مذکور برای مدت محدود را ارائه خواهد کرد. با بازگشایی سامانه، واحدهای تولیدی ذی‌نفع در بازه‌زمانی مد نظر، اسناد و اظهارنامه‌های گمرکی را ثبت خواهند کرد.

ضرورت بازنگری در مصوبه هیئت وزیران در خصوص عوارض صادراتی مواد و محصولات معدنی، صنایع فلزی و غیر فلزی

رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی استان در ادامه این نشست، در خصوص مصوبه هیئت وزیران در حوزه عوارض مواد معدنی صادراتی، گفت: در این مصوبه، ۲۳۸ کد تعرفه برای مواد معدنی صادراتی تعریف و برای هر یک از مواد، عوارض تعیین شده و تحت عنوان «صادرات مواد خام» درج شده است. نکته این است که بسیاری از موادی که در این مصوبه دارای کد تعرفه است، مواد خام معدنی نیست؛ بلکه فعل و انفعالاتی بر روی آنان صورت می‌گیرد و عوارض صادراتی تعیین شده برای برخی از مواد معدنی، مزیت صادراتی آنان را به شدت کاهش می‌دهد.

«غلامرضا نازپرور»، رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی خراسان رضوی نیز در خصوص مصوبه هیئت وزیران مبنی بر عوارض صادرات مواد خام و معدنی، اظهار کرد: در حوزه معدن بخشنامه‌های خلق الساعه صادر و به سرعت اجرا می‌شود. مصوبه هیئت وزیران برخلاف قوانین و مقررات موجود است. نازپرور تاکید کرد: برخی از مدیران تعریف دقیق و درستی از ماده خام و فرآوری شده ندارند. ماده‌ای که بر روی آن فعل و انفعالات صورت نمی‌گیرد، ماده خام نام‌گذاری می‌شود. تعیین عوارض صادراتی برای مواد خام و معدنی سبب تامین ارز برای کشور نمی‌شود؛ بلکه سبب فشار مضاعف بر معدن‌کاران و تعطیلی معادن می‌شود.

وی در بخش دیگر سخنانش با اشاره به اینکه ترکیه جایگاه سنگ ساختمانی صادراتی ایران را در بازارهای جهانی کسب کرده است، عنوان کرد: هم اکنون مواد معدنی مازاد بر تولید، در کشور وجود دارند که به دلیل محدودیت‌های موجود، امکان تولید و کسب ارزش افزوده از آنان نیست. در واقع، معدن‌داران درگیر تبعات تصمیمات غیرتخصصی هستند. تصمیمات اتخاذ شده سبب از بین رفتن جایگاه صادراتی ایران در حوزه معدن و صنایع معدنی می‌شود.

تعرفه‌های تعیین شده عوارض صادراتی، مانع از صادرات مواد خام و معدنی می‌شود

در ادامه «محمد خواجه‌ای»، کارشناس گمرک مشهد با اشاره به اینکه مصوبه هیئت وزیران در خصوص عوارض صادراتی مواد معدنی سبب جلوگیری از صادرات مواد خام و معدنی می‌شود، اظهار کرد: تعرفه‌های تعیین شده مانع از صادرات مواد خام و معدنی می‌شود. با اجرای این‌گونه مصوبات، شاهد کاهش چشمگیر صادرات خواهیم بود. لبافی در بخش پایانی این نشست گفت: پیشنهاد می‌شود خانه معدن خراسان رضوی با همکاری کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی استان، مواد معدنی مزیت‌دار استان را احصا کند. سپس میزان عوارض صادراتی مد نظر در خصوص مواد معدنی مزیت‌دار استان، اعلام و نتیجه نهایی ابتدا به دبیرخانه شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی و سپس به اتاق ایران ارسال گردد.

جمع بندی و مصوبات

ردیف	مصوبات جلسه	مسئول پیگیری	مهلت پیگیری
۱	نظربه اینکه در اجرای بند ۷ مصوبه شماره ۸۷۳۹/۵۵۳۰۰ مورخ ۱۳۹۷/۲/۲ هیات وزیران صادر کنندگانی که مقصد نهایی کالاهای آنها کشورهای عراق و افغانستان بوده و مبادلات کالایی در بازار چه های مرزی، تا اطلاع ثانوی الزامی به اجرای جزء (پ) بند (۱) (فروش ارز به بانک ها و صرافی های مجاز) نداشته اند و از طرفی در بند ۳ بخشنامه شماره ۲۹۹۸۷۴ مورخ ۹۷/۸/۲۷ بانک مرکزی بازگشت ارز حاصل از صادرات صادرکنندگان که مجموع صادرات سالانه آنها تا یک میلیون یورو باشد از فروش ارز در سامانه نیما معاف بوده اند و با توجه به عدم اطلاع رسانی کامل		

جلسه شورا	اداره کل صمت، کمیسیون هماهنگی بانک ها، دبیرخانه شورا، فعالین اقتصادی،	و رفع برخی ابهامات در مصوبه و بخشنامه بانک مرکزی موجب گردیده است، واحدهای تولیدی ذی نفع، به دلیل عدم اطلاع رسانی درست و ابهام در متن بخشنامه از بارگذاری اطلاعات در زمان مقرر بازمانده اند، لذا پس از پایان یافتن مهلت بارگذاری، سامانه تجارت بسته شده است، سپس به واحدهای تولیدی مذکور، اعلام گردیده که تعهدات ارزی خود را رفع نکرده اند و واحدهای تولیدی به دلیل عدم رفع تعهد ارزی با مشکلات متعددی روبرو شدند. از جمله اینکه بسیاری از کارت های بازرگانی واحدهای تولیدی مذکور، تعلیق شده و واحدهای مذکور امکان واردات مواد اولیه و ماشین آلات مورد نیاز را نداشته و دچار مشکلاتی متعددی شدند. در این راستا؛ مکاتبات متعددی توسط دستگاه قضا و اداره کل صمت صورت گرفته اما تاکنون این موضوع رفع نشده است. لذا با عنایت به توضیحات فوق و آنچه در مذاکرات جلسه آمده است دبیرخانه به شورا پیشنهاد می نماید تا از طریق شورای مرکز، بانک مرکزی، مجمع نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی پیگیری گردد تا سامانه تجارت برای بنگاه های اقتصادی که نتوانسته اند اظهار نامه های گمرکی خود را به دلیل ابهامات فوق در مهلت مقرر ثبت نمایند حداقل به مدت یک هفته باز گردد تا امکان ثبت اظهار نامه ها فراهم گردد.	
		به استناد نامه شماره ۱۰/۱/۴۳۸۶/ص مورخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۵ رئیس محترم اتاق ایران و دبیر شورای گفت و گو در خصوص بازنگری در فهرست مواد و محصولات معدنی، صنایع فلزی و غیر فلزی محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی به صورت مواد خام و نیمه خام موضوع تصویب نامه شماره ۱۳۳۲۹۱۰/ت/۶۰۳۳۴ هـ مورخ ۱۴۰۱/۰۷/۲۷ و عوارض صادراتی (موضوع دستورالعمل بند (ز) تبصره ۶ قانون بودجه ۱۴۰۲ به شماره ۶۸۷۶۲/ت/۶۱۳۸۶ هـ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۱) و به استناد بند الف ماده ۱۱ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار که عنوان می دارد پیشنهاد اصلاح، حذف یا وضع مقررات اعم از آیین نامه، بخشنامه، دستورالعمل، شیوه نامه یا رویه اجرایی در جهت بهبود محیط کسب و کار در ایران به مسئولان مربوطه بر اساس گزارش تهیه شده از سوی دبیرخانه این شورا و ماده ۲ این قانون که عنوان	۲

سه روز	خانه معدن استان، کمیسیون معدن و صنایع معدنی، دبیرخانه شورا	می دارد دولت مکلف است در مراحل بررسی موضوعات مربوط به محیط کسب و کار برای اصلاح و تدوین مقررات و آیین نامه ها، نظر کتبی اتاقها و آن دسته از تشکلهای ذی ربطی که عضو اتاقها نیستند، اعم از کارفرمایی و کارگری را درخواست و بررسی کند و هرگاه لازم دید آنان را به جلسات تصمیم گیری دعوت نماید. موضوع بررسی و تصمیمات زیر اتخاذ و مقرر گردید ظرف سه روز اداری به لحاظ فوریت موضوع، خانه معدن خراسان رضوی با همکاری کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی استان، مواد معدنی مزیت دار استان را احصا، سپس میزان عوارض صادراتی مد نظر در خصوص مواد معدنی مزیت دار استان اعلام و نتیجه نهایی ابتدا به دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی و سپس به اتاق ایران و شورای مرکز ارسال گردد.
--------	---	--